

ԲՈՒՀԻ ՀԵՌԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2024

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 1

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

1

Աշխարհագրական մտածողության հիմնական հասկանիչ չէ.

- 1) տարածականությունը
- 2) ռիթմիկությունը
- 3) համալիրությունը
- 4) կոնկրետությունը

2

Արևմուտքի ազիմուտն է.

- 1) 270°
- 2) 180°
- 3) 360°
- 4) 90°

3

Երկու կետերի իրական հեռավորությունը 48 կմ է: 1 : 800 000 մասշտաբի քարտեզում նրանց հեռավորությունը կլինի.

- 1) 0,6 սմ
- 2) 6 սմ
- 3) 60 սմ
- 4) 600 սմ

4

Երկրի մակերևույթի որևէ փոքր հատվածի կամ օբյեկտի՝ մանրամասնություններով գծապատկերը թղթի վրա կոչվում է.

- 1) հատակագիծ
- 2) քարտեզ
- 3) գլոբուս
- 4) ատլաս

5

Տիեզերքում մեզ ամենամոտ աստղն է.

- 1) Բևեռային աստղը
- 2) Անտարեսը
- 3) Սիրիուսը
- 4) Արեգակը

6

Աշխարհագրական երկայնությունները լինում են.

- 1) $0^\circ - 180^\circ$
- 2) $0^\circ - 90^\circ$
- 3) $0^\circ - 360^\circ$
- 4) $0^\circ - 270^\circ$

7

Երկրի օրական պտույտի հետևանք է.

- 1) մագնիսական բևեռների առաջացումը
- 2) մուսսոնների առաջացումը
- 3) պասսատների առաջացումը
- 4) ժամերի տարբերությունը

8

Բնութագրումով որոշել Երկրի շերտը.

Երկրագնդի այդ շերտն ընկած է երկրակեղևի տակ՝ մինչև 2900 կմ խորությունները, և Երկրի միջուկից վեր: Այդ շերտն է.

- 1) միջնապատյանը
- 2) ներքին միջուկը
- 3) քարոլորտը
- 4) արտաքին միջուկը

9

Նստվածքային ծագման օրգանական ապար է.

- 1) կավը
- 2) ավազը
- 3) տուֆը
- 4) տորֆը

10

Մթնոլորտի շնորհիվ չեն առաջանում:

- 1) ծովային հոսանքները
- 2) քամիները
- 3) մթնոլորտային տեղումները
- 4) գեյզերները

11

Ո՞ր գոտին է գտնվում հյուսիսային և հարավային մերձհասարակածային կլիմայական գոտիների միջև:

- 1) արևադարձային
- 2) բարեխառն
- 3) հասարակածային
- 4) արկտիկական

12

Գետի ակունքի բացարձակ բարձրությունը 3200 մ է, գետաբերանինը՝ 1200 մ, երկարությունը՝ 250 կմ: Գետի թեքությունը կլինի.

- 1) 12 մ/կմ
- 2) 6 մ/կմ
- 3) 15 մ/կմ
- 4) 8 մ/կմ

13

Երկրակեղևի իջած տեղամասերում՝ գրաբեներում առաջացած լճերը կոչվում են.

- 1) տեկտոնական
- 2) հնահունային
- 3) մնացորդային
- 4) արգելափակման

14

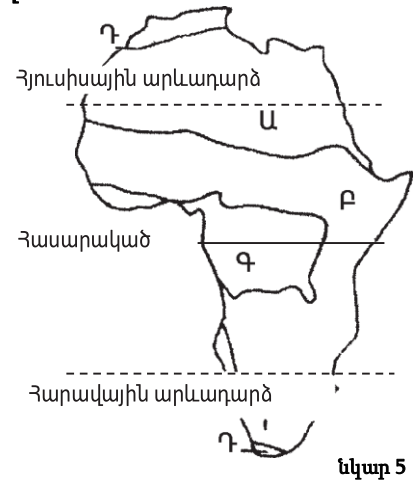
Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Մակընթացության և տեղատվության երևույթը առաջանում է գերիշխող քամիների հետևանքով:
- 2) Մակընթացությունը օվկիանոսի ջրի մակարդակի իջեցման երևույթն է:
- 3) Ցունամիի պատճառը շատ ուժեղ քամիներն են:
- 4) Երկու ջրակայուն ապարաշերտերի միջև եղած ստորերկրյա ջուրը, որը կարող է դուրս շատրվանել վերին շերտը ծակելու դեպքում, կոչվում է արտեզյան ավազան:

15

Նկար 5-ում ո՞ր թվով է պատկերված անապատների գոնան:

- 1) Ա
- 2) Բ
- 3) Գ
- 4) Դ

16

Պամպաները ո՞ր մայրցամաքում են.

- 1) Հարավային Ամերիկայում
- 2) Ավստրալիայում
- 3) Հյուսիսային Ամերիկայում
- 4) Եվրասիայում

17

Բարեխառն գոտու փշատերև անտառները հիմնականում ո՞ր հողերի վրա են տարածվում.

- 1) շագանակագույն
- 2) կարմրադեղին
- 3) տունդրազլեյան
- 4) պոդզոլային

18

Ո՞ր օդային զանգվածներն են մշտապես տաք և խոնավ.

- 1) բարեխառն
- 2) արկտիկական
- 3) արևադարձային
- 4) հասարակածային

քարտեզ 1

19 Քարտեզ 1-ում n° ը պետությունն է նշված Զ տառով.

- 1) Դանիա
- 2) Նորվեգիա
- 3) Շվեդիա
- 4) Ֆինլանդիա

20 Քարտեզ 1-ում n° ը մայրաքաղաքն է նշված Ը տառով.

- 1) Փարիզ
- 2) Հելսինկի
- 3) Բեռլին
- 4) Վիլնյուս

21

Ո՞ր լեռնաշղթան է ձգվում հյուսիսից հարավ.

- 1) Ուրալյան
- 2) Հիմալայներ
- 3) Տյան Շան
- 4) Էլբուրս

22

Եվրասիայի կլիմայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) Մերձարկտիկական գոտում ամառը երկարատև է, բայց ցուրտ:
- 2) Մերձարկտիկական գոտում ամռանը տիրապետում են բարեխառն, իսկ ձմռանը՝ արկտիկական օդային զանգվածները:
- 3) Կլիմայական գոտիներն իրար հաջորդում են հյուսիսից հարավ ուղղությամբ:
- 4) Արկտիկական կլիմայական գոտում ձմեռները խիստ են, երկարատև, ամառները՝ ցուրտ և կարճատև:

23

Ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Անդերը հարուստ է հատկապես պղնձի պաշարներով:
- 2) Բրազիլական և Գվիանական սարահարթերի հնագույն հիմքի բյուրեղային ապարները հարուստ են երկաթի և մանգանի պաշարներով:
- 3) Կարիբյան ծովի ափերին և Անդերի հյուսիսային մասերի միջլեռնային ճկվածքներում կան նավթի հարուստ պաշարներ:
- 4) Լա Պլատայի դաշտավայրը շատ հարուստ է ոսկու պաշարներով:

24

Ո՞ր լեռնագագաթն է Գրինվիչի միջօրեականից ավելի հեռու.

- 1) Դեմավենդ
- 2) Մեծ Արարատ
- 3) Էլբրուս
- 4) Մոնբլան

25

Ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Կարմիր ծովը ողողում է երկու աշխարհամասերի ափեր:
- 2) Միջերկրական ծովը ողողում է երեք աշխարհամասերի ափեր:
- 3) Հորմուզի նեղուցը միացնում է 2 օվկիանոսների ջրերը:
- 4) Սուեզի պարանոցը միացնում է երկու մայրցամաք:

26

Ո՞ր գետն է մեծամասամբ հոսում արևմուտքից արևելք.

- 1) Մենեգալ
- 2) Կոնգո
- 3) Օրանժ
- 4) Զամբեզի

27

Ո՞ր շարքում տրամաբանական *սխալ* կա.

- 1) Նամիբ, Կալահարի, Սահարա,
- 2) Զամբեզի, Օրանժ, Նեղոս
- 3) Տանգանիկա, Նյասա, Շարի
- 4) Դրակոնյան, Կապի, Ատլասի

28

Մակ – Քինլի լեռնագագաթի վրա մթնոլորտային ճնշումը 138 մմ է: Տվյալ պահին որքա՞ն է կլինի մթնոլորտային ճնշումը Մահվան հովտում:

- 1) 489,5 մմ
- 2) 481,4 մմ
- 3) 765,9 մմ
- 4) 760 մմ

29

Ո՞ր կենդանատեսակներն են ապրում Հարավային Ամերիկայի խոնավ հասարակածային անտառներում.

- 1) պեկարի վայրի խոզ և գրահակիր
- 2) կոնդոր և նանդու ջայլամ
- 3) համրուկ և յագուար
- 4) լամա և գայլ

30

Ո՞ր նեղուցով է Նոր Գվինեա կղզին բաժանվում Ավստրալիայից.

- 1) Պուլկի
- 2) Մալակկայի
- 3) Բասի
- 4) Թորեսի

31

Խաղաղօվկիանոսյան երկրներ են.

- 1) Նորվեգիան և Լյուքսեմբուրգը
- 2) Վրաստանը և Թուրքմենստանը
- 3) Ճապոնիան և Ֆիլիպինները
- 4) Հունաստանը և Բուլղարիան

32 **Գաճաճ պետություն չէ.**

- 1) Մոնակոն
- 2) Անդորրան
- 3) Լիխտենշտայնը
- 4) Ալբանիան

33 **Աշխարհի առավել խիտ բնակեցված տարածաշրջաններից է.**

- 1) Հյուսիսային Աֆրիկան
- 2) Արևելյան Ասիան
- 3) Հարավարևմտյան Ասիան
- 4) Հյուսիսային Եվրոպան

34 **Հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի լեզվախումբ է.**

- 1) չինականը
- 2) թուրքականը
- 3) սեմականը
- 4) իրանականը

35 **«ժողովրդագրական ճգնաժամը» բնորոշ է.**

- 1) Մեքսիկային
- 2) Գերմանիային
- 3) Հնդկաստանին
- 4) Ալժիրին

36 **Ո՞ր երկրներն են զարգացման հետաքրքրությունաբերական փուլում գտնվում:**

- 1) Լեհաստանը և Պերուն
- 2) Եգիպտոսը և Սիրիան
- 3) Ռուսաստանը և Վրաստանը
- 4) Բելգիան և Լյուքսեմբուրգը

37 **«Հանքավայր-հանքատեսակ» գույգերից ընտրել ճիշտը.**

- 1) Սուրգուտ-ածուխ
- 2) Մագադան-գազ
- 3) Նորիլսկ-երկաթ
- 4) Սամոտլոր-նավթ

38 Ուկրաինայի քաղաքներից նավահանգիստ է.

- 1) Խարկովը
- 2) Օդեսան
- 3) Լվովը
- 4) Կիևը

39 Արևմտյան Եվրոպայի պետություններից չէ.

- 1) Ֆրանսիան
- 2) Գերմանիան
- 3) Ֆինլանդիան
- 4) Նիդեռլանդները

40 Գերմանական ռ՞ր ընկերությունն է մասնագիտացել քիմիական արտադրանքի գծով.

- 1) «Բոշ»
- 2) «Ադիդաս»
- 3) «Բայեր»
- 4) «Միմենս»

41 Տրված գաճաճ պետություններից միայն Շվեյցարիային և Ավստրիային սահմանակցում է.

- 1) Լյուքսեմբուրգը
- 2) Սան Մարինոն
- 3) Անդորրան
- 4) Լիխտենշթայնը

42 Ո՞ր քաղաքը Մեծ Բրիտանիայում չէ:

- 1) Մարսելը
- 2) Լիվերպուլը
- 3) Մանչեստրը
- 4) Գլազգոն

43 Ո՞ր թերակղզում է գտնվում Իտալիան:

- 1) Ապենինյան
- 2) Պիրենեյան
- 3) Բալկանյան
- 4) Կամչատկա

քարտեզ 2

44 Քարտեզ 2-ում Արաքս գետը ո՞ր տարածվ է նշված.

- 1) Է
- 2) Բ
- 3) Ա
- 4) Ը

45 Քարտեզ 2-ում Կոտայքի մարզը ո՞ր տարածվ է նշված.

- 1) Զ
- 2) Ա
- 3) Գ
- 4) Ե

46 Ո՞ր լեռնագագաթի բարձրությունն է 4434 մ.

- 1) Միփան
- 2) Մասիս
- 3) Սավալան
- 4) Արագած

47 Ո՞ր լիճն ունի սառցադաշտային ծագում.

- 1) Փարվանա
- 2) Քարի
- 3) Ուրմիա
- 4) Պարզ

48 «Լեռնաշղթա — լեռնանցք» գույգերից ընտրել ճիշտը.

- 1) Զանգեզուրի — Սպիտակի
- 2) Բազումի — Պուշկինի
- 3) Փամբակի — Որոտանի
- 4) Վայքի — Վարդենյաց

49 Տրվածներից ո՞ր մարզն առավել շատ քաղաքային բնակավայր ունի.

- 1) Սյունիք
- 2) Շիրակ
- 3) Լոռի
- 4) Կոտայք

50 Ո՞ր գետն է պատկանում Կուրի ավազանին.

- 1) Իշխանագետը
- 2) Կարկառը
- 3) Վարանդը
- 4) Խոնաշենը

51 Ընդերքի ռեսուրսների որոշ տեսակներ խնայելու արդյունավետ միջոցառում չէ.

- 1) անընդհատ նոր հանքավայրերի շահագործումը
- 2) մեքենաշինության մեջ փայտե մասերի փոխարինումը պլաստմասայով
- 3) մետաղների փոխարինումը սինթետիկ նյութերով
- 4) փակ եղանակով արդյունահանման փոխարինումը բաց եղանակով

52 Մեկ տարում 1 հա-ից բուսական զանգվածի հավելաճը կոչվում է.

- 1) արդյունավետություն
- 2) բերքատվություն
- 3) միջին խտություն
- 4) կենսաբազմազանություն

53

Ջրավազաններն աղտոտող արհեստական նյութերից են.

- 1) գետերի ջրերում լուծված նյութերը
- 2) գեյզերների ջրերում լուծված նյութերը
- 3) գետերով տեղափոխված անտառանյութը
- 4) տարատեսակ նավթամթերքները և ֆենոլները

54

Մթնոլորտի աղտոտման հետևանք է.

- 1) ստորերկրյա ջրերի մակարդակի բարձրացումը
- 2) էրոզիոն երևույթների զարգացումը
- 3) գերխոնավ հողերի բերրիության անկումը
- 4) ջերմոցային էֆեկտի առաջացումը

55

Ո՞րն է հողերի դեգրադացման պատճառ.

- 1) գերարածեցումը
- 2) անապատացումը
- 3) ռեկուլտիվացումը
- 4) անտառաբարելավումը

56

Տրված են աշխարհի նշանավոր լճեր: Գրել մնացորդային ծագում ունեցող լճերը.

1) Կասպից	5) Մեծ ստրուկների
2) Իսիկ Կուլ	6) Տիտիկակա
3) Վեներն	7) Մեծ արջի
4) Բայկալ	8) Արալյան

57

Գրել այն երկրների համարները, որոնք ելք ունեն դեպի ծով.

1) Եգիպտոս	5) Պարագվայ
2) Չադ	6) Մեքսիկա
3) Պերու	7) Ավստրիա
4) Չեխիա	8) Լիբանան

58

Գրել այն երկրների համարները, որոնք առաջատար են խոզաբուծությամբ.

1) Կանադա	5) Բրազիլիա
2) Գերմանիա	6) Ուկրաինա
3) Նոր Զելանդիա	7) Չինաստան
4) Իրան	8) Ճապոնիա

59

Գրել այն երկրների համարները, որոնք կղզային են.

1) Արգենտինա	5) Կոլումբիա
2) Չիլի	6) Իսլանդիա
3) Նիգերիա	7) Ֆրանսիա
4) Ֆիջի	8) Մադագասկար

60

Գրել այն երկրների համարները, որոնք ունեն հետաքոյունաբերական զարգացման մակարդակ ունեցող տնտեսություն.

1) Հունաստան	5) Թուրքիա
2) Բուլղարիա	6) Մոլդովա
3) Ավստրիա	7) Բելգիա
4) Դանիա	8) Բրազիլիա

61

Գրել այն ջրեկների համարները, որոնք մտնում են Սևան-Հրազդան կասկադի մեջ.

1) Քանաքեռի	5) Այրումի
2) Տաթևի	6) Չորագետի
3) Արգելի	7) Արգնիի
4) Երևանի	8) Շամբի

62

Կուրի ավազանին պատկանող գետերի համարները դասավորել դրանց ջրառատության աճման կարգով:

- 1) Դեբեդ
- 2) Աղտսև
- 3) Տավուշ

63

ՀՀ հողային տիպերի համարները դասավորել ըստ դրանց տարածման բարձրությունների հետևյալ հաջորդականությամբ՝ մինչև 1300 մ, 1300-2400 մ, 2100-2500 մ

- 1) մարգագետնատափաստանային
- 2) կիսաանապատային գորշ
- 3) լեռնային սևահող

(64-65). Աշտարակ քաղաքում օրվա ընթացքում չափել են օդի ջերմաստիճանը և ստացել են -1° , -4° , -6° , -2° , $+7^{\circ}$, $+16^{\circ}$, $+10^{\circ}$, $+4^{\circ}$ ցուցանիշները:

64 Որոշել օդի ջերմաստիճանի տատանման օրական լայնությունը (ամպլիտուդ):

65 Որոշել օդի օրական միջին ջերմաստիճանը:

66 Երկրում բնակչության թիվը 1,8 մլն է, մեկ տարվա ընթացքում ծնվածների թիվը՝ 54000 մարդ: Որքա՞ն կլինի ծնելիության գործակիցը (%):

67

Որոշել ավտոտրանսպորտով կատարվող ուղևորաշրջանառությունը, եթե երկրում տարեկան փոխադրվում է 4000 ուղևոր, իսկ փոխադրման միջին հեռավորությունը 12 կմ է:

68

Երկրում բրնձի համախառն բերքը կազմում է 690 000 գ, իսկ զբաղեցրած ցանքատարածությունների մակերեսը՝ 30 000 հա: Որքա՞ն է միջին բերքատվությունը:

Աշխարհի բուսաբուծության վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) Արևմտյան Եվրոպայի երկրներում գյուղատնտեսության առաջատար ճյուղը բուսաբուծությունն է:
- 2) Բուսաբուծության տեղաբաշխման՝ մշակաբույսերի աճեցման վայրի ընտրության գործում կարևորագույն գործոնը տրանսպորտային ապահովվածությունն է:
- 3) Բուսաբուծությունը բաղկացած է դաշտավարությունից՝ դաշտային մշակաբույսերի աճեցումից և այգեգործությունից՝ տարատեսակ մրգերի, ծառերի և թփերի աճեցումից:
- 4) Դաշտավարության մեջ գլխավոր դերը պատկանում է հացահատիկային մշակաբույսերին, մասնավորապես՝ ցորենին, բրնձին և եգիպտացորենին:
- 5) Թելատու մշակաբույսերից է բամբակենին, որի ցանքատարածությունները հիմնականում բարեխառն գոտու զոնայում են:
- 6) Առույգացնող մշակաբույսերից են սուրճը, որի հայրենիքը Եթովպիան է, կակաոն, որի հայրենիքը Մեքսիկան և թեյը, որի հայրենիքը Չինաստանն է:

ՀՀ թեթև արդյունաբերության վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.

- 1) Ճյուղի երիտասարդ ենթաճյուղերից է կոշկագործությունը:
- 2) Գորգագործությունը չունի արտահանման նշանակություն:
- 3) Գյումրին տեքստիլ արդյունաբերության խոշոր կենտրոնն է:
- 4) Ճյուղի առաջատար ենթաճյուղերից է քիմիական մանրաթելերի արտադրությունը:
- 5) Ճյուղը աշատատար է:
- 6) Մետաքսաթելի, մետաքսե գործվածքների արտադրության միակ կենտրոնը Երևանն է: